

SPRAWOZDANIE WYDZIAŁOWEGO ZESPOŁU DOSKONALENIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA WYDZIAŁ GEOGRAFII I GEOLOGII 2020/2021

Nazwa	dr Piotr Trzepacz
Nazwa jednostki	Wydział Geografii i Geologii
Doskonalenie oferty dydaktycznej oraz programów kształcenia z uwzględnieniem potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego	<p>Działania z zakresu doskonalenia oferty dydaktycznej są determinowane kalendarzem procedowania tych zmian w Uniwersytecie Jagiellońskim. Oznacza to, że formalna część prac nad zmianami odbywa się w grudniu i styczniu – wyprzedzając tym samym otwarcie możliwości wprowadzania zmian w aplikacji Sylabus oraz dalsze etapy procedowania. W obu instytutach Wydziału Geografii i Geologii UJ funkcjonują rady programowe poszczególnych kierunków studiów. Zadaniem rad jest zarówno ocena zgłaszanych zmian programowych jak i inicjowanie zapotrzebowania na zmiany programowe. Ewolucja i doskonalenie oferty dydaktycznej odbywa się z uwzględnieniem obowiązujących przepisów. Obok jasno sprecyzowanych działań formalnych, które mają określone miejsce w kalendarzu akademickim, doskonalenie oferty dydaktycznej jest procesem ciągłym. Jedną jego płaszczyzną jest stałe monitorowanie procesu dydaktycznego, które jest zadaniem władz instytutowych i wydziałowych, zwłaszcza tych odpowiedzialnych za dydaktykę. Jego niezbędnym elementem jest płynny przepływ informacji między pracowniczkami i pracownikami dziekanatu studenckiego (mgr Ewa Kwiatkowska, mgr Szymon Skurzok, mgr Anna Strzelec) a wydziałowym kolegium dydaktycznym (Prodziekan Wydziału – dr hab. Patrycja Wójcik-Tabol, Z-ca dyrektora w Instytucie Nauk Geologicznych UJ – dr hab. Marta Oszczypko-Clowes, Z-ce dyrektora Instytutu Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ – dr Piotr Trzepacz). W celu stworzenia platformy pozwalającej na regularną wymianę myśli w zakresie doskonalenia oferty dydaktycznej w Instytucie Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ w minionym roku rozpoczęto organizowanie seminariów dydaktycznych. Na marzec 2022 roku planowane jest zorganizowanie pierwszego wydziałowego seminarium dydaktycznego. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym to m.in. zawieranie umów z podmiotami, które dają możliwość realizowania przez studentki i studentów obowiązku praktyki zawodowej. Doświadczenie tych praktyk a także spotkania z przedstawicielami pracodawców mają wpływ na kształtowanie programów studiów.</p>
Kształtowanie postaw pro jakościowych w środowisku akademickim	<p>W obu instytutach tworzących Wydział Geografii i Geologii UJ przeprowadzono i rozstrzygnięto konkursy, których jednym z celów było zapewnienie realizacji programów studiów przez zatrudnienie specjalistów z zakresu odpowiadającego potrzebom dydaktycznym. Przy okazji procedowania spraw awansowych ocena doświadczenia dydaktycznego oraz aktywności na rzecz stałego podnoszenia jakości kształcenia jest zawsze kryterium istotnym i szeroko omawianym. Z perspektywy kształtowania postaw pro jakościowych za najważniejszą zmianę w stosunku do roku ubiegłego należy uznać rozstrzygnięcie konkursów na dwa stanowiska profesora dydaktycznego (jedno w Instytucie Nauk Geologicznych UJ i jedno w Instytucie Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ). W ten sposób z jednej strony uhonorowano doświadczenie dwóch dydaktyczek i jednocześnie jasno zakomunikowano społeczności Wydziału, że ścieżka kariery dydaktycznej pracowników jest jasno sprecyzowana odnośnie związanych z nią oczekiwań wobec kandydatów i kandydatek. Osoby zatrudnione obecnie na stanowiskach profesorskich</p>

	<p>dydaktycznych wykazały szczególną aktywność m.in. w zakresie tworzenia nowych kursów i programów studiów, działalności w strukturach odpowiadających za jakość kształcenia na poziomie instytutów i wydziału, rozwijanie swoich umiejętności i rozszerzanie wiedzy przez udział w szkoleniach i warsztatach oraz pozyskiwanie funduszy na finansowanie projektów dydaktycznych.</p> <p>Postawy pro jakościowe są szczególnie cenione o czym świadczą uzasadnienia ubiegłorocznych wyróżnień za pracę na rzecz jakości kształcenia: (1) ustalenie i wdrażanie standardów kształcenia w warunkach wielokulturowości oraz tworzenie rozwiązań i przestrzeni sprzyjającej asymilacji studentów zza granicy, (2) tworzenie możliwości i angażowanie studentów do działalności naukowej w ramach zajęć dydaktycznych jako bezpośrednie wdrożenie idei uczelni badawczej.</p>
Rozwój kadry	<p>Pracowniczki i pracownicy Wydziału Geografii i Geologii UJ w roku 2021 skorzystali z możliwości udziału w warsztatach i szkoleniach podnoszących kompetencje z zakresu dydaktyki. Zarówno na potrzeby ubiegłorocznego jak i bieżącego sprawozdania zwrócono się do wszystkich osób prowadzących zajęcia z prośbą o przekazanie informacji o uczestnictwie w tego rodzaju wydarzeniach.</p> <p>Według przekazanych przez członkinie i członków społeczności Wydziału Geografii i Geologii UJ informacji były to następujące wydarzenia: Prowadzenie zajęć oraz metody aktywizacji studentów na platformie zdalnego nauczania typu Moodle 2 (6 godzin, program ZintegrUJ), Wykorzystanie narzędzi chmury Office 365 w dydaktyce, poziom zaawansowany (5 godzin, program ZintegrUJ), Serwisy Web 2.0 w pracy dydaktycznej (15 godzin, program ZintegrUJ), Szkolenie w zakresie dydaktyki ze studentem zagranicznym (16 godzin, UJ), Seminarium "Wolność i odpowiedzialność akademicka: doświadczenia i dobre praktyki" (Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP) i SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny), Coaching jako metoda podniesienia kompetencji dydaktycznych (16 godzin, program ZintegrUJ), Wyzwania dla demokracji w dobie zmian klimatu: perspektywa interdyscyplinarna (33 godziny, interdyscyplinarny kurs na UJ, Sztuczna inteligencja w nauce i biznesie. Prawne aspekty AI (2 godziny, webinar współorganizowany przez Centrum Transferu Technologii CITTRU UJ oraz PACTT - Porozumienie Akademickich Centrów Transferu Technologii), Webinarium Dydaktyczne Dygresje: Dydaktyka akademicka w pułapce pozorów nowoczesności kształcenia (2 godziny, organizowane przez Zespół Educational Ecosystem IDUJ), warsztaty dla kadry dydaktycznej Uniwersytetu Jagiellońskiego w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji (program ZintegrUJ), Active learning based on project & problem (warsztaty Ars Docendi), Komunikacja ze studentami w sytuacjach trudnych i kryzysowych (warsztaty Ars Docendi), Metody aktywizujące - nauki społeczne (warsztaty Ars Docendi), Zarządzanie i podejmowanie decyzji w edukacji (20 godzin, Ars Docendi), wykorzystania narzędzi on-line w procesie dydaktycznych (szkolenie on-line oferowane przez CZN UJ), Myślenie wizualne a efektywny przekaz informacji (Oddział Krakowski Polskiego Towarzystwa Socjologicznego).</p> <p>W ramach działań podnoszących kompetencje dydaktyczne kadry Wydziału Geografii i Geologii UJ należy wymienić również uczestnictwo w wydarzeniach dostępnych w ramach Tygodnia Jakości Kształcenia. W roku 2021 były to m.in.: Seminarium otwierające: Dydaktyka akademicka: szanse i kierunki rozwoju, Seminarium: Jak uczyć, by nauczyć? - sprawdzone strategie kształcenia, Świat na krawędzi - jak skutecznie uczyć i informować o grożącej nam katastrofie klimatyczno-ekologicznej, Nauczanie zdalne a zdrowie psychiczne i fizyczne, W internecie nikt nie wie, że jesteś psem? Krótki poradnik jak sprawić, by internet był lepszym miejscem, Crowdsourcing akademicki w dydaktyce i pracy naukowej, Netnografie i etnografie mediów cyfrowych, Głos Twoim narzędziem pracy – zadbaj o</p>

	<p>niego, Praca w czasach pandemii, Prawo autorskie w zdalnym nauczaniu, Zapobieganie negatywnym skutkom zdrowotnym pracy przy komputerze.</p>
<p>Prowadzenie projakościowej polityki rekrutacyjnej</p>	<p>Zespoły rekrutacyjne wszystkich kierunków studiów prowadzonych przez Wydział Geografii i Geologii UJ składają się z pracowniczek i pracowników o najwyższych osiągnięciach naukowych z właściwych im dyscyplin. Jednocześnie osoby te są również bardzo wysoko oceniane przez osoby studiujące w zakresie prowadzonych zajęć dydaktycznych. Takie rozwiązanie gwarantuje również najwyższą jakość czynności rekrutacyjnych. Po zakończonym procesie rekrutacji władze wydziału oraz obu instytutów rozmawiają z członkami zespołów o doświadczeniu rekrutacji – m.in. w celu określenia ewentualnych zaobserwowanych zmian w postawach i oczekiwaniach kandydatów a przede wszystkim w stopniu ich przygotowania do podjęcia studiów (w przypadku studiów magisterskich). Jest to szczególnie istotne ze względu na duże i rosnące zainteresowanie podjęciem studiów magisterskich Wydziału Geografii i Geologii UJ przez absolwentów studiów licencjackich, które są prowadzone nie tylko przez inne wydziały Uniwersytetu, ale również przez uczelnie o określonym profilu kształcenia – technicznym (w tym studia inżynierskie), ekonomicznym czy pedagogicznym.</p> <p>Proces rekrutacji na studia I stopnia ma przebieg standardowy i zasadniczo bazuje na osiągnięciach maturalnych kandydatów. W tym zakresie szczególny wysiłek na rzecz projakościowej polityki rekrutacyjnej wiąże się z procesem rekrutacji na studia na kierunku Earth Sciences in a Changing World. W tym przypadku proces ten w znacznej mierze uwzględnia potrzebę oceny zdolności kandydatów w zakresie posługiwania się językiem angielskim na poziomie, który będzie gwarantował możliwość zrealizowania przez kandydatów założeń programu studiów i uzyskania kompletu efektów uczenia. Podobną rolę odgrywa zespół, który ocenia zdolności językowe kandydatów-cudzoziemców, którzy aplikują o miejsca na studiach polskojęzycznych.</p> <p>W przypadku rekrutacji na studia na kierunku Earth Sciences in a Changing World zwrócono uwagę na poważne trudności niektórych kandydatów wynikające z organizacji struktur dyplomatycznych. Np. w części państw Afryki nie funkcjonują polskie placówki dyplomatyczne a ich funkcje pełnią placówki zorganizowane np. w którymś z państw sąsiednich. Jest to rozwiązanie stosowane często, ale jednak stanowi źródło pewnych ograniczeń. W takiej sytuacji możliwości aplikowania o wizę czy wizyty w konsulacie są bardzo utrudnione. Niekiedy sam czas oczekiwania na możliwość zrealizowania obowiązków wizowych przekreśla szanse kandydatów na podjęcie studiów.</p>
<p>Informowanie o ofercie dydaktycznej i działaniach projakościowych</p>	<p>W minionym roku kalendarzowym zdecydowano o wyjściu poza podstawowe formy komunikowania oferty dydaktycznej i działań projakościowych. Podstawę wciąż stanowią publikacje zawarte na witrynach internetowych obu instytutów oraz wydziału i w dalszym ciągu pracownicy wydziału angażują się w redakcję profilów w mediach społecznościowych. W tym miejscu należy również docenić aktywność studentek i studentów – zarówno tych działających w strukturach kół naukowych jak i samorządu studenckiego wydziału. Władze wydziału i obu instytutów przy bardzo dużym zaangażowaniu pracowniczek i pracowników przygotowały materiały, które stały się wkładem Wydziału Geografii i Geologii UJ w budowę portalu uniwersyteckiego, który przedstawia pełną informację o ofercie dydaktycznej Uniwersytetu (https://rekrutacja.uj.edu.pl/ lub https://studia.uj.edu.pl/kierunki/wgig). Nowymi rozwiązaniami są również te wykraczające poza cyfrowe zasoby instytutów, wydziału i uniwersytetu lub poprawiające ich widoczność w Internecie. W tym celu przygotowano film https://www.youtube.com/watch?v=maKCEuaqNGE i zdecydowano o wykupieniu promocji w głównym medium społecznościowym (Facebook). Informacja o ofercie dydaktycznej Wydziału Geografii i Geologii UJ została również opublikowana na</p>

	<p>platformie Krakowska Mapa Akademicka (https://krakow.mapaakademicka.pl/) oraz na portalu otouczelnie.pl. (https://www.otouczelnie.pl/wydzial/922/Wydzial-Geografii-i-Geologii-UJ).</p> <p>W przypadku studiów Earth Sciences in a Changing World szczególnym krokiem było nawiązanie kontaktów z pracownikami konsulatów i ambasad w celu skonsultowania i opracowania materiałów promocyjnych kierowanych do potencjalnych studentek i studentów pochodzących z państw, które posiadają swoje przedstawicielstwa dyplomatyczne w Polsce.</p> <p>Przy komunikowaniu informacji o ofercie dydaktycznej w przypadków studiów drugiego stopnia Wydział Geografii i Geologii UJ prowadzi usystematyzowane działania ukierunkowane na zachęcanie do kontynuacji studiów aktualnych studentek i studentów kierunków pierwszego stopnia (Geologia oraz Geografia i gospodarka przestrzenna). W tym przypadku misję w tym zakresie realizują opiekunowie / tutorzy studentów pierwszego stopnia, którzy zachęcają do kontynuowania studiów i przybliżają szczegóły oferty.</p> <p>O działaniach pro jakościowych informuje się na stronach wydziału i instytutów: Wydział Geografii i Geologii (https://wgig.uj.edu.pl/jakosc-ksztalcenia), Instytut Nauk Geologicznych (http://www.ing.uj.edu.pl/student/jakosc-ksztalcenia).</p> <p>W Instytucie Geografii i Gospodarki Przestrzennej od roku organizowane są (średnio raz na dwa miesiące) seminaria dydaktyczne, podczas których omawiane są m.in. wyzwania związane z ewaluacją jakości kształcenia w Instytucie, założenia i zasady wdrażania tutoringów i plany zmian w programach studiów.</p>
<p>Informowanie o działaniach podjętych po analizie wyników badań jakości kształcenia (Ocena Zajęć Dydaktycznych, Barometr Satisfakcji Studenckiej, Monitorowanie Losów Absolwentów)</p>	<p>W tym miejscu należy zauważyć, że ocena zajęć dydaktycznych (zarówno w wymiarze ilościowym jak i treść komentarzy) była zasadniczym materiałem dla przeprowadzonej w minionym roku kalendarzowej oceny pracowników. Ponadto co roku po zakończeniu oceny zajęć i uzyskaniu wyników zbiorczych są one poddawane analizie przez osoby odpowiedzialne za jakość kształcenia w Wydziale Geografii i Geologii UJ. W przypadku wszelkich uwag krytycznych (dostarczanych także w drodze informacji zgłaszanych bezpośrednio przez studentów) podejmowane są próby ich weryfikacji i znalezienia rozwiązań. Następuje to najczęściej w drodze rozmowy z prowadzącym i/lub kierując pytania do ogółu uczestników zajęć w ramach danego kursu. Konstrukttywne uwagi dotyczące kwestii programowych a wynikające z wymienionych źródeł są przekazywane radom programowym właściwych kierunków studiów. W celu zwiększenia aktywności studentek i studentów w zakresie udziału m.in. w Ocenie Zajęć Dydaktycznych studenci otrzymują informację o skuteczności zgłaszanych przez nich uwag. Uwidacznia się to np. w zmianach harmonogramu zajęć. Jedną ze zmian wdrożonych na podstawie uwag zgłaszanych przez studentów w Instytucie Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ było ustalenie maksymalnej liczby prowadzących zajęcia ćwiczeniowe danej grupy na I roku. Wcześniej prowadzący dzielili się tematami zajęć, które realizowali prowadząc zajęcia w przydzielonym wymiarze różnym grupom. Od tego roku każda grupa ma maksymalnie dwóch/dwoje różnych prowadzących ze wskazaniem wiodącego prowadzącego. Drugim rozwiązaniem wynikającym z uwag zgłaszanych przez studentki i studentów są prace nad kursem z zakresu programowania w geoinformatyce. Trwały prace nad przygotowaniem kolejnych propozycji zmian programowych (tj. wprowadzenie nowych kursów do programów studiów, zmiana bilansu ECTS w wybranych kursach, nowe specjalizacje na studiach II stopnia kierunku geologia) i są one procedowane w bieżącym roku. Propozycje zmian programowych są opiniowane przez Radę Wydziałowego Samorządu Studentów. Analiza wyników ankiet OZD, MLA oraz BSS jest częścią rocznego raportu z przeglądu programów kształcenia, który jest przygotowywany i składany przez Instytutowe Zespoły</p>

	<p>Jakości Kształcenia. Przedstawiciel studentów będący członkiem każdego z zespołów ma wiedzę co do działań podejmowanych po analizie wyników badań jakości kształcenia. Informacje takie przekazywane są także studentom podczas spotkań organizowanych w ramach TJK.</p>
<p>Inne zadania realizowane na rzecz jakości kształcenia w jednostce (opcjonalnie).</p>	<p>W gronie społeczności pracowniczek i pracowników wydziału zawsze zwracana jest uwaga na skuteczne rozpowszechnianie informacji o wydarzeniach stanowiących program Tygodnia Jakości Kształcenia oraz ogólnie wszystkich tych, które pozwalają na podnoszenie kwalifikacji w zakresie dydaktyki (np. bogata oferta programu ZintegrUJ). Przekazywano również informacje o możliwościach aplikowania o środki dostępne w ramach konkursów realizowanych np. przez POB Heritage na cele związane z dydaktyką. Efektem jest m.in. złożony wniosek na dofinansowanie szkoły letniej, która odbędzie się latem 2023 roku w ramach aktywności sieci badawczej GEOREGNET.</p> <p>W 2021 roku rozpoczęta została realizacja projektu “Building Excellence in Research of Human-Environmental Systems with Geospatial and Earth Observation Technologies” HES-GEO (https://hes.geo.uj.edu.pl/project). Jednym z celów projektu jest przygotowanie założeń dla anglojęzycznego programu studiów ukierunkowanego na angażowanie studentek i studentów w prace badawcze – zgodnie z ideą uczelni badawczej.</p> <p>Przedstawiciel wydziału uczestniczy w spotkaniach Unii Uczelni na Rzecz Rozwoju Kierunków Studiów w Zakresie Gospodarowania Przestrzenią, która zabiera głos w dyskusji nad planowaną reformą planowania przestrzennego w Polsce m.in. w zakresie planów dotyczących wprowadzenia w ustawie szczegółowego zakresu wiedzy i umiejętności oczekiwanych wobec praktyków planowania przestrzennego. Jest to szczególnie istotne w przypadku kierunku e-gospodarka przestrzenna oraz niektórych ścieżek specjalizacyjnych na kierunkach geograficznych.</p> <p>W związku z sytuacją epidemiczną, regularnie podejmowane są akcje informacyjne, przypominające o obowiązujących zasadach bezpieczeństwa, zachęcające do szczepienia w miarę możliwości a także informujące o możliwościach uzyskania wsparcia, także w zakresie zdrowia psychicznego.</p> <p>Dzięki współpracy z Samorządem Studentów, prowadzone jest badanie opinii studenckich w związku z przedłużającym się stanem epidemii. Wyniki są uwzględniane w podejmowaniu decyzji dotyczących zdalnego nauczania.</p>
<p>Uwagi i komentarze</p>	<p>Jednym z zagadnień szczególnie często dyskutowanych w gronie pracowniczek i pracowników Wydziału Geografii i Geologii UJ są te związane z doświadczeniem zdalnego trybu nauczania. Po blisko dwóch latach korzystania z tych rozwiązań w obliczu zagrożenia epidemicznego pojawia się coraz więcej głosów wyrażających chęć i potrzebę wprowadzenia nauczania w trybie zdalnym jako możliwości niezależnej od aktualnej sytuacji epidemicznej. Zarówno niektórzy prowadzący zajęcia jak i studenci dostrzegają w takim rozwiązaniu pewne szanse i możliwości. W związku z tym pojawia się potrzeba wprowadzenia formalnych zapisów, które określą zasady realizowania zajęć w trybie zdalnym – kiedy i na jakich zasadach może się to odbywać. Mówimy o sytuacji, gdy okoliczności nie zmuszają nas do pracy zdalnej na poziomie całych kierunków i wydziałów. Przykład: prowadzący uczestniczy w konferencji a nie chce tracić terminu zajęć. W takiej sytuacji pożądaną byłaby możliwość przeprowadzenia zajęć zdalnie. Istnieje zapotrzebowanie podstawy prawnej dla takich rozwiązań.</p>